

نامہ یہ کہ د سوجدین شاشی یح دا

(رسالۃ فی سوجود السہو)

یا زانیٰ بہا بلند

محمد بن صالح العثیمین

۱۳۴۷-۱۴۲۱ھ

خودی دلوغانی پی بہت

وہرگیران

عبدالخالق بہرورارہ

بابی (عبداللہ) ی

ناقئ نامیلکئ: نامه‌یهك د سوجدین شاشی یی دا

ناقئ نقیسه‌ری: مُحَمَّد بن صالح العثمین

ناقئ وه‌رگی‌ری: عبدالخالق به‌رواری

ژمارا سپاردنی: ()

چاپخانه:

محفوظ
جميع الحقوق

الطبعة الأولى

١٤٣٩ هـ / ٢٠١٧ م

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ الشَّيْخُ الْعَلَامَةُ عَبْدُ اللَّهِ آلِ بَسَّامٍ (ت: ١٤٢٣ هـ) رَحِمَهُ اللَّهُ:

" قَالَ ابْنُ الْقَيْمِ: كَانَ سَهُوُ النَّبِيِّ ﷺ فِي الصَّلَاةِ مِنْ تَمَامِ نِعْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى أُمَّتِهِ وَإِكْمَالِ دِينِهِمْ؛ لِيَقْتَدُوا بِهِ فِي مَا يَشْرَعُهُ لَهُمْ عِنْدَ السُّهُوِّ.

قَالَ مَحْرَرُهُ: وَمِنْ حِكْمَةِ سُهُوِّهِ ﷺ لِكُنْوَ الْغُلَاةِ مَدْخَلٌ فِي إِعْطَائِهِ شَيْئًا مِنْ صِفَاتِ الْإِلَهِيَّةِ وَالرُّبُوبِيَّةِ بِاسْمِ التَّعْظِيمِ، وَلِذَا قَالَ ﷺ: ((إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، أَنْسَى كَمَا تَنْسَوْنَ، فَإِذَا نَسِيتُ

فَذَكِّرُونِي)). " [توضیح الأحكام: (١/٤٨٢)]

پیشگوتن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ
أَجْمَعِينَ. أما بعد:

خانده قانئ هیژا خودی دلوقانی ب ته ب بهت بزانه هندیکه
نقیژه ستوینا دووی یه ژ ستوینئ ئیسلاما پیروز و گرنگترین
ستوینه کو ئاینی مه ل سهر هاتبیته ئاڤا کرن پشتی شه هده دانئ.

و تو بزانه خودایی بلند پشتی ئیک دانانا وی و ب راست دانانا
پیغهمبه ریئ وی و یا ژ دهف وی هاتی چ تشت ل سهر چ ملله تا
فه رز نه کرینه بهری نقیژی، و ئه فه فه رمانا خودایی بلنده بو
پیغهمبه را و ملله تین بهری کو (محمد) ﷺ ب پیغهمبه راتی یئ
فریکهت، و پشتی کو مه ره ما مروقی ب په رستنئ خودی ب تنئ
بیت ئیکه م فه رز نقیژه. ^(۱)

و ئه گهر نقيژا مروفي يا دروست بيت دي كرياتين مروفي ههمي ددروست بن و ئه گهر خهله تي كهفت نقيژي دا دي كهفت كاري مروفي يين دي ژي چونكي هنديكه نقيژه بهري مروفي ژ خرابي يي وهردگيريت.

قيجا ژ بهر قي چهندي دقيت ئه م هشاربين كو خهله تي د نقيژين مه دا نه بن و ئه گهر خهله تي هه بن ژي دقيت بهينه چاره سهر كرن ب وي چاره سهر ي يا خودايي بلند بومه داناي.

كو ئه گهر مروفي د نقيژي دا سه هوا بوو و شاشي يهك كهفت نقيژا مروفي، ل وي ده مي دي مروفي دوو سو جدا بهت دا وي خهله تي يي چاره سهر كهت.

خنده فاني هيژا بزانه ئه گهر مروفي چوو د ناف نقيژي دا هندهك تشتين نقيژي سونه تن و هندهك ژي ل سهر مروفي واجبن و هندهك ژي ستوينن -پروكنن-، ژ وان تشتين نقيژا مروفي پي دروست بيت.

و تو بزانه ئه گهر مروفي تشته كي سونهت هيلا وه كي: دوعايا بهري فاتحي و خاندنا زيده تر ژ فاتحي و گوتنا زيده تر ژ (رنا

وَلَكِ الْحَمْدُ) و دہنگ بلند کرن د نفیڑین دہنگ بلند کرنی دا... ہتد ل وی دہمی سوجدا سہہوی ل سہر مروقی نہ واجبہ.

بہلئ ئەگەر ئەو تشتئ مروقی ہیلای واجب بیت یان ستوین بیت ل وی دہمی سوجدا سہہوی ل سہر مروقی واجبہ ل دویف دیارکرن شیخی د قئ پەرتوکی دا - خودئ دلوقانیئ پی بہت- .

ستوینین نفیڑی (أركان الصلاة)

- 1 رابوونا ژپیرقہ ہندی دشیاندا بیت.
- 2 تہ کبیرا ئیحرامئ - گوتنا (الله أَكْبَرُ) - ل دەستپیکی.
- 3 خاندنا سورہتا (الفاتحة).
- 4 رکوع. 5 خو راست کرن پشتی رکوعئ.
- 6 چوونا سوجدی ل سہر ہەر حەفت ئەنداما (۱).
- 7 رابین ژ سوجدی.
- 8 روینشتنا دناقہرا ہەردوو سوجدان دا.

(۱) ۱- ئەنی و دفن. ۲-۳- کہفین ہەردوو دەستا. ۴-۵- ہەردوو چوک ۶-۷- تیلین ہەردوو پیئا.

- 9 نأرامی دهه می کاراندا.
- 10 رپکئیخستن -تهرتیب- ده ستوینان دا.
- 1 1 ته حیياتا دو ماهی یی. 2 1 روینشتن بو وی ته حیياتی.
- 3 1 سهلهوات دان ل سهه ریځه مبهه ری صَلَّاتُ اللَّهِ وَتَمَتُّهُ.
- 4 1 ههردوو سلاڤ.

ئه رکین نفیژی (واجبات الصلاة)

- 1 هه می ته کبیرات - گوتین (الله اکبر) - ژبلی (تکبیره الإحرام)، نهوا مروف پی دچیه دناڤ نفیژی دا.
- 2 گوتنا (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ) بو پیشنفیژی و یی ب تنی.
- 3 گوتنا (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ) بو هه مییا.
- 4 گوتنا (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) د رکوعی دا.
- 5 گوتنا (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) ده سوچدی دا.
- 6 گوتنا (رَبِّ اغْفِرْ لِي) ده ناڤههرا ههردوو سوچدان دا.

7 ته حیياتا ئیکئی. 8 روینشتن بو ویی. (۱)

موسلمانئی به پریژ من ئەف چەندا بوری بوته دیار کر دا ل بهر ته
به رزه نه بیت ده می تو پهرتوکی دخوینی و دا بزانی دی چاوا
سه ره ده ری ل گه ل سوجدا سه هوئی که ی ل دو یف دیار کرنا
شیخی - خودی دلوقانی پی بهت - .

و ئەف پهرتوکه ژ دوو به شا پیک دهیت به شی ئیکئی کاری من ب
تنی وه رگی پرا نه و به شی دووی کاری من کومکرن و به ره ه فکر نه.
ئەگەر دروستی یهك هه بیت ئەو ژ دەف خودی یه
و ئەگەر کیماسی یهك هه بیت ژ من و ژ شهیطانی یه.

وه رگی پ

زاینی 2016 / 11 / 12

مشهختی 1437 / 11 / 12

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد الذي
بلغ البلاغ المبين، وعلى آله وأصحابه والتابعين لهم بإحسان
إلى يوم الدين. أما بعد:

ب پراستی زور ژ خه لکی گه له ک ژ نه حکامین سوجدا
شاشی یی - سه هوئی - د نقیژی دا نزانن.

○ قیجا ژ وان یی هه ی سوجدا شاشی یی دهیلت
دجهی فه ربونا وی دا.

○ و ژوان یی هه ی دچپته سوجدی نه دجهی وی
دا.

○ و ژوان یی هه ی سوجدا شاشی یی دئینیت بهری
سلاقی، خو نه گهر جهی وی پشتی هینگی ژی بیت.

○ و ژوان یی هه‌ی دچیته سوجدی پشته سلاقی،
خو نه‌گه‌ر جهی وی به‌ری هینگی ژی بیت.

و ژبه‌ر فی چه‌ندی نیاسینا نه‌حکامین وی گه‌له‌ک
گرنگه، ب تایبه‌تی بو پیش نقیژا نه‌وین خه‌لک چاف ل
وان دکهن و به‌رپرسایه‌تی وه‌رگرتین د دویچچوونا
دروستی یی دا دنقیژین خو دا نه‌وین موسلمان پی ل
پشت وان دکهن، فیجا من قیا نه‌ز بو براین خو
هنده‌ک ژ نه‌حکامین فی ده‌رگه‌هی پیشکیش که‌م
هیقیدارم ژ خودایی بلند به‌نده‌یین خو یین باوه‌ردار
پی مفا دار بکه‌ت.

فیجا نه‌ز ده‌ستپیدکه‌م ب هاریکاریا خودایی بلند
دخوازم من راسته‌ری بکه‌ت بو یا دروست:

سوجدا شاشی یچا:

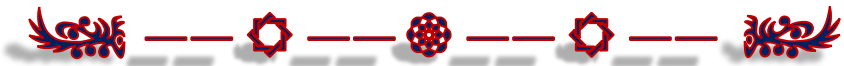
پیکدھیٹ ژ دوو سوجدا نقیژ خوین دچیتہ ہہردوو
 سوجدا بو دروست کرنا وی خہلہ تیّ یا پەیدابوی
 دنقیژا وی دا ژبہر شاشی یچا

◀ و ئەگەرین وی سیّ نہ

ئیک: زیّدہ کرن

دوو: کیّم کرن

سیّ: گوّمان.

یا ئیکئی: زیده کرن

ئه‌گەر نقیژ خوینی دنقیژا خو دا رابینه‌ک یان
روینشتنه‌ک یان رکوعه‌ک یان سوجه‌ک ژقه‌ستی
زیده‌کر نقیژا وی به‌تال دبیت.

به‌لئ ئه‌گەر ژبیرکر و زیده‌کرن نه‌هاته بیرا وی هه‌تا
خلاس بوی ژوی چ تشت ل سهر وی نینه ژبلی سوجدا
شاشی یی و نقیژا وی دروسته، به‌لئ ئه‌گەر زیده‌کرن
هاته بیرا وی د ده‌می وی دا پیدقیه ل سهر وی ژوی
زیده‌هی یی بزقریت و سوجدا شاشی یی ل سهر وی
فه‌ره و نقیژا وی دروسته.

نموونا قئی چه‌ندی:

بو نموونه که‌سه‌کی نقیژا نیقرو کر پینچ رکاعت و
زیده‌کرن نه‌هاته بیرا وی ئیلا ئه‌و یی د ته‌حییاتی دا،

ئەو دى تەحياتى تمام كەت و دى سلاقى قەدەت پاشى دى چىتە سوجدى ژبەر شاشى يى و دى سلاقى قەدەت، ئەگەر زىدە كرن نەھاتە بىرا وى ئىللا پشتى سلاقى دى چىتە سوجدى ژبەر شاشى يى و دى سلاقى قەدەت، بەلى ئەگەر زىدە كرن ھاتە بىرا وى و ئەو يى دەمى پكاعەتا پىنجى دا ئىك سەر دى پرونیتە خواری دى تەحياتى خوینیت و دى سلاقى قەدەت پاشى دى چىتە سوجدى ژبەر شاشى يى و دى سلاقى قەدەت.

بەلگەيى قى چەندى:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه " أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى الظُّهْرَ حَمْسًا، فَقِيلَ لَهُ: أَزِيدَ فِي الصَّلَاةِ؟ فَقَالَ: وَمَا ذَاكَ؟ قَالُوا: صَلَّيْتَ حَمْسًا، فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ بَعْدَ مَا سَلَّمَ " ^(۱) وَفِي رِوَايَةٍ: ((فَشَنَى رِجْلَيْهِ، وَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ؛ فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ، ثُمَّ سَلَّمَ)) ^(۲).
 رواه الجماعة.

(۱) [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ (۱۲۲۶) وَمُسْلِمٌ (۵۷۲).]

(۲) [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ (۴۰۱) وَمُسْلِمٌ (۵۷۲).]

ئانکو: پیغہمبہری ﷺ نقیڑا نیقرو پیئچ پکاعت کرن
 ہاتہ گوتن بو وی: ئہری زیدہہی کہفتی یہ دنقیڑی دا
 ؟ وی گوت : (ئہو چاوا ؟) گوتن: تہ پیئچ - پکاعت -
 کرن قیجا چوو دوو سوجدہ برن پشتی کو سلاف
 قہدای- و د ریوایہ تہ کا دی دا - ہہردوو پیئن خو کرنہ
 جوت و بہری خو دا قبیلے قیجا دوو سوجدہ برن پاشی
 سلاف قہدا.

□ سلاف قہدان بہری تمام بونا نقیڑی:

سلاف قہدان بہری تمام بونا نقیڑی ژ زیدہ کرنی یہ
 دنقیڑی دا، ئہ گہر نقیڑ خوینی بہری تمام بونا نقیڑا
 خو ژ قہستی سلاف قہدا دی نقیڑا وی بہتال بیت.
 بہلی ئہ گہر ژبیرکر و نہ ہاتہ بیرا وی ئیلا پشتی
 دہمہ کی دریڑ دی ژ سہری پیقہ نقیڑی دووبارہ کہت.
 بہلی ئہ گہر ہاتہ بیرا وی پشتی دہمہ کی کیم وہ کی
 دوو خولہ کا و سی یا ئہو دی نقیڑا خو تمام کہت و

دی سلاقی قہدہت، پاشی دی چیتہ سوجدی ژہر
شاشی یی و دی سلاقی قہدہت.

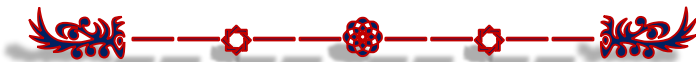
به لگه یی قی چہندی:

حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَّى بِهْمُ الظُّهْرَ أَوْ
العَصْرَ فَسَلَّمَ مِنْ رَكَعَتَيْنِ، فَخَرَجَ السَّرْعَانَ مِنْ أَبْوَابِ
المَسْجِدِ يَقُولُونَ: قَصُرَتِ الصَّلَاةُ، وَقَامَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى
خَشَبَةٍ فِي الْمَسْجِدِ فَاتَّكَأَ عَلَيْهَا كَأَنَّهُ غَضْبَانٌ، فَقَامَ رَجُلٌ
فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَنْسَيْتَ أَمْ قَصُرَتِ الصَّلَاةُ؟ فَقَالَ
النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَمْ أَنْسَ وَلَمْ تُقْصَرَ" فَقَالَ الرَّجُلُ: بَلَى قَدْ
نَسَيْتَ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلصَّحَابَةِ: "أَحَقُّ مَا يَقُولُ؟"
قَالُوا: نَعَمْ، فَتَقَدَّمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَصَلَّى مَا بَقِيَ مِنْ صَلَاتِهِ ثُمَّ
سَلَّمَ، ثُمَّ سَجَدَ سَجْدَتَيْنِ ثُمَّ سَلَّمَ. [مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ]

ٲانکو: (ٲیغه مبهری ﷺ نٲیژا نیقرو یان یا ئیٲاری ل به راهی یا وان کر ٲیجا سلاف ٲه دا ژ دوو ٲکاعه تان هنده ک به ز ده رکه ٲتن ژ مزگه ٲٲی دگوتن: نٲیژ کورت بوو، و ٲیغه مبهر ﷺ ٲابوو به ره ٲ داره کٲ دمزگه ٲٲی ٲه بوو ٲالا خو دایٲ ههروه کو ئه و یٲ توره، ٲیجا زه لامه ک ٲابوو گوت ئه ی ٲیغه مبهری خودی: ئه ری ته ژبیر کر یان نٲیژ کورت بویه ؟ ٲیغه مبهری ﷺ گوت:)) من ژبیر نه کریه و کورت نه بویه)) وی زه لامی گوت: به لی ته ژبیر کر،

ٲیغه مبهری ﷺ گوته صه حایان: ((ئه ری یا ئه و دیٲٲیت ٲاسته)) گوتن: به لی، ٲیجا ٲیغه مبهر ﷺ ٲیش که ٲ نٲیژ کر ئه و ما ی ژ نٲیژا وی ٲاشی سلاف ٲه دا، ٲاشی ٲوو دوو سوجه برن ٲاشی سلاف ٲه دا. (

و ئه گهر پيش نقیڑی سلاّف قه دا بهری تمام بونا
 نقیڑا وی و دناف نقیڑ خویناندا یین ههین هندهك ژ
 نقیڑی یا ژی چووی قیجا رابوون دا تمام کهن ئهوا
 ژوان چووی پاشی هاته بیرا پيش نقیڑی کو کیماسیهك یا
 ل سهر وی ههی دنقیڑا وی دا رابوو دا تمام کهت،
 هندیکه نقیڑ خوینن ئهوین رابووین دا ئهوا ژوان
 چووی تمام کهن یین د ههلبزارتنی دا د ناقبهرا ئهوا
 بهردهوام بن د تمام کرنا ئهوا ژوان چووی و بچنه
 سوجدی ژبه ر شاشی یی، و دناقبهرا ئهوا بزقرن دگهل
 پيش نقیڑی و دویش چونا وی بکهن، ئه گهر سلاّف
 قه دا تمام کهن ئهوا ژوان چووی و بچنه سوجدی
 پشتی سلاقی، و ئه قه باشته و پاراستی تره.

یا دووی: کیمر کرن

أ- کیمرنا ستوینا:

ئه گهر نقیژ خوینی ستوینه ک کیمر ژنقیژا خو
 ئه گهر (تکبیره الاحرام) بیت نقیژ بو وی نینه فیجا وی
 ژ قهستی هیلابیت یان ب شاشی، چونکی نقیژا وی
 ناهیتته پیک ئینان.

بهلی ئه گهر نه (تکبیره الاحرام) ژی بیت و ژ
 قهستی هیلا بیت دی نقیژا وی بهتال بیت.

بهلی ئه گهر ب شاشی هیلا ئه گهر گه هشته جهی وی
 ژ رکاعهتا دووی ئه و رکاعهتا هیلا ناهه ژمیریت ژوی
 و ئه وادوویف دا دی ب جهی وی رابیت، بهلی ئه گهر
 نه هیته جهی وی ژ رکاعهتا دووی پیدقیه ل سهر وی

ئەو بزقڤریتە وی ستوینۆ هیلای قیجا دی هیت ب وی
 و ب یا پشتی وی،
 و د هەردوو کاودانان دا پیدقیه ل سەر وی ئەو
 بچیتە سوجدی ژبەر شاشی یی پشتی سلاقۆ.

نمونا قی چەندی:

کەسەکی سوجدا دووی ژ رکاعەتا ئیکۆ ژبیر کر ئەف
 چەندە هاتە بێرا وی و ئەو پروینشتی یە دناقبەرا
 هەردوو سوجدان دا ژ رکاعەتا دووی، رکاعەتا ئیکۆ
 ناهەژمیریت و دی یا دووی ب جەهۆ وی رابیت، قیجا
 دی هیتە هەژمارتن رکاعەتا ئیکۆ و دی نقیژا خو ل
 سەر تمام کەت و دی سلاقۆ قەدەت، پاشی دی چیتە
 سوجدی ژبەر شاشی یی و دی سلاقۆ قەدەت.

و نمونہ کا دی:

کہسہ کی سوجدا دووی و روینشتنا بہری وی ژ
 رکاعہ تا ئیکئی ژبیر کر ٹہف چہندہ ہاتہ بیرا وی پشتی
 کو ٹہو رابوی ژ رکوعی د رکاعہ تا دووی دا ٹہو دی
 زقریت و دی روینیت و دی چیتہ سوجدی، پاشی دی
 نقیڑا خو تمام کہت و دی سلاقی قہدہت، پاشی دی
 چیتہ سوجدی ژبہر شاشی یی و دی سلاقی قہدہت.

ب۔ کی مکرنا واجیباتا:

ٹہ گہر نقیڑ خوینی واجبہک ژ واجبین نقیڑی ژ
 قہستی ہیلا دی نقیڑا وی بہتال بیت بہلی ٹہ گہر ژبیر
 کہت و بہیتہ بیرا وی بہری ٹہو جھئی وی بیہلیت ژ
 نقیڑی دی ہیٹ ب کرنا وی و چ تشت ل سہر وی
 نینہ.

بہلی ٹہ گہر ہاتہ بیرا وی پشتی جھئی وی ہیلا
 بہری بگہہیتہ ستوینی ددویف دا دہیت دی زقریت

دی وی کهت پاشی دی نقیژا خو تمام کهت و دی
سلاقی قهدهت، پاشی دی چیته سوجدی ژبه ر شاشی یی
و دی سلاقی قهدهت.

به لی نه گه ر هاته بیره وی پشتی نه و دگه هیته
ستوینی ددویقدا دهیت دی نه و واجه ژ سه ر وی
رابت قیجا لی نازقریت دی به ردهوام بیت دنقیژا خو
دا و دی چیته سوجدی ژبه ر شاشی یی بهری سلاقی.

نمونا قی چه ندی:

که سه ک رابوو ژ سوجدا دووی د رکاعه تا دووی دا دا
رابت بو یا سیی ته حیياتا ئیکئی ژبیر کر بهری کو نه و
رابت هاته بیره وی نه و دی جیگیر بیت پروینشتی قیجا
دی ته حیياتی خونیت،

پاشی دی نقیژا خو تمام کهت و چ تشت ل سه ر
وی نینه.

به لئِ ئه گهر هاته بيرا وى پشتى پرادبیت بهرى
 پراوستيانا وى تمام بیت دئى زقریت قیجا دئى پروینته
 خوار و دئى ته حیياتئى خونیت، پاشی دئى نقیژا خو
 تمام کهت و دئى سلاقئى قهدهت، و دئى چيته سوجدئى
 ژبه ر شاشی یئى و دئى سلاقئى قهدهت.

به لئِ ئه گهر هاته بيرا وى پشتى ئه و ژپیرقه تمام
 دبیت دئى ته حیيات ژ وى که قیت قیجا لئى نازقریت،
 دئى نقیژا خو تمام کهت و دئى چيته سوجدئى ژبه ر
 شاشی یئى بهرى کو سلاقئى قهدهت.

به لگه یئى قئى چه ندئى:

ئه ووا بوخارى و ژبلى وى ژى قه دگوهیژن ژ (عَبْدِ اللَّهِ

ابنِ بَحِيْنَةَ) - خودئى ژئى پازى بیت - «أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ صَلَّى بِهْمِ

الظَّهْرَ، فَقَامَ فِي الرُّكْعَتَيْنِ الْأُولَيَيْنِ وَلَمْ يَجْلِسْ - يَعْنِي:

لِلتَّشَهُدِ الْأَوَّلِ -، فَقَامَ النَّاسُ مَعَهُ حَتَّى إِذَا قَضَى الصَّلَاةَ

وَأَنْتَظِرَ النَّاسُ تَسْلِيمَهُ كَبَّرَ وَهُوَ جَالِسٌ، فَسَجَدَ سَجْدَتَيْنِ
قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ ثُمَّ سَلَّمَ» (۱)

ئانکو: (پیغه مبهری ﷺ نقیژا نیقرو ل به راهیا وان
کر قیجا د هه ردوو پرکاهه تین ئیکئی دا رابوو نه
پوینشته خوار (ئانکو: بو ته حیياتا ئیکئی) قیجا خه لک
ژی ل گه ل رابوون هه تا ده م بوو نقیژئی ب دوماهیك
بینیت و خه لک چاقه ریئی سلاف قه دانا وی بوون
گوت: (اللهُ أَكْبَرُ) و ئه وی پوینشتی قیجا دوو سوجه
برن بهری کو سلافی قه ده ت پاشی سلاف قه دا.)

(۱) [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي صَحِيحِهِ فِي كِتَابِ الْجُمُعَةِ: بَابُ مَا جَاءَ فِي السَّهْوِ إِذَا قَامَ مِنْ

رَكَعَتَيِ الْفَرِيضَةِ (۱۲۲۴)].

یا سیئ: گۆمان

گۆمان: ئەو ژى دوو دلى يه دناقبەرا دوو تشتان دا كا كىژ ژوانه ئەوا رویداى.

○ و گۆمانى لى زقرين بو نينه د پەرستنان دا ئیلا د سى كاودانان دا:

یا ئىكى: ئەگەر ب تنى هزر بيت و چ راستى بو نەبن وهكى واسواسى.

یا دووى: ئەگەر ل گەل مروقى زيدهبوو هەر وهكى نينه پەرستنهكى بکەت ئیلا بو وى گۆمان تیدا پەيدا دبیت.

یا سیئ: ئەگەر پشتى ب دوماهيك هاتنى بيت ژ پەرستننى قیجا لى ناهیتە زقرين هندی نەبیتە باوهرى -یهقین- قیجا دى کار کەت ب یا یهقین دخوازیتى.

نموناي قئ چه ندي:

كه سه كي نقيژا نيڤرو كر ده مئ ب دوماهيك هاتي ژ
 نقيژا خو ب گو مان كه فت ئه ري سئ ركاعت كرنيان
 چار قيچا ل قئ گو مانئ نا زڤريت ئيلا ئه گهر بو وي
 باوه ري چي وو كو وي نقيژ نه كريه ئيلا سئ ركاعت
 قيچا ئه گهر ده م ني زي ك بو ئه و دي نقيژا خو تمام
 كه ت پاشي دي سلا قئ قه ده ت پاشي دي چيته سوجدي
 ژ بهر شاشي يئ و دي سلا قئ قه ده ت .

به لي پا ئه گهر نه هاته بيرا وي ئيلا پشتي ده مه كي
 دريژ دي نقيژي ژ سه ري پي قه دوو باره كه ت.
 و هنديكه گو مانه ژ بلي قان سئ كاودانا ئه و گرنگي
 پئ داي يه.

د نقیژې دا ب تنی دوو کاودان بیت بو گومانی ههین

کاودانی ئیکې: کو ئیک ژ ههردوو تستان ل دهف وی دروستر بیت دی کار کهت ب باوهری یی ب یا دروست بیت ل دهف وی دی نقیژا خو ل سهر وی تمام کهت و دی سلاقی قهدهت، پاشی دی چپته سوجدی ژ بهر شاشی یی و دی سلاقی قهدهت.

نموونا قی چهندي: کهسهك نقیژا نیقرو دکهت ب گومان دکه قیت د رکاعه تی دا ئه ری ئه و یا دووی یه یان یا سیی یه بهلی پا ل دهف وی دروستر بو کو ئه و یا سیی یه قیجا ئه و دی کهته یا سیی دی هیت پشتی وی ب رکاعه ته کی و دی سلاقی قهدهت، پاشی دی چپته سوجدی ژ بهر شاشی یی و دی سلاقی قهدهت.

به لگه یی قی چه ندی: ئەوا جیگیر بووی د صه حیحا
 (بُخاری) و (مُسلم) ی دا و ژبلی وان ژی ژ هه دیسا)
 عبدالله بن مسعود (ی -خودی ژی رازی بیت-
 کو پیغه مبهری ﷺ گوت: « إِذَا شَكَ أَحَدُكُمْ فِي
 صَلَاتِهِ؛ فَلْيَتَحَرَّ الصَّوَابَ، فَلْيَتِمَّ عَلَيْهِ، ثُمَّ لِيَسَلِّمْ، ثُمَّ
 يَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ » هذا لفظُ البخاري

ئانکو: (ئەگەر ئێک ژ هه وه ب گومان کهفت دنقیژا
 خو دا، بلا ل یا دروست بگهریت قیجا ل سهر وی
 تمام بکهت، پاشی دی سلاقی فهدهت، پاشی دی چیته
 سوجدی دوو سوجدا) ئەفه په یقا بوخاری یه.

کاودانی دووی: کو ئیک ژ ههردوو تشتا ل دهف وی
 دروستتر نه بیت قیجا دی کار کهت ب باوهری -یه قین-

ی و ئہو ژی کیترینه دی نقیڑا خو ل سہر تمام کہت،

و دی چیتہ سوجدی ژبہر شاشی یی بہری کو سلاقی قہدہت پاشی دی سلاقی قہدہت.

نمونہ قی چہندی: کہسہک نقیڑا ئیقاری دکہت قیجا ب گومان دکہتیت د رکاعہتی دا ئہری ئہو یا دووی یہ یان یا سیی یہ و ل دہف وی دروستتر نہبوو کا ئہو یا دووی یہ یان یا سیی یہ ئہو دی کہتہ یا دووی قیجا دی تہحیاتی خونیت تہحیاتا ئیکئی و دی ہیئت پشتی وی ب دوو رکاعہتا و دی چیتہ سوجدی ژبہر شاشی یی و دی سلاقی قہدہت.

بہلگہیی قی چہندی:

ئہوا (مُسلِم) قہدگوہیژیت ژ (أبي سعيد الخُدري) - خودی ژئی رازی بیت - کوپیغہمبہری صلی اللہ علیہ وسلم گوت: «إِذَا شَكَّ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاتِهِ، فَلَمْ يَدْرِ كَمْ صَلَّى: ثَلَاثًا

أَمْ أَرْبَعًا؟ فَلْيَطْرَحِ الشَّكَّ وَلْيَبْنِ عَلَى مَا اسْتَيْقَنَ، ثُمَّ
يَسْجُدُ سَجْدَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ، فَإِنْ كَانَ صَلَّى خَمْسًا
شَفَعْنَ لَهُ صَلَاتَهُ، وَإِنْ كَانَ صَلَّى إِمَامًا لِأَرْبَعٍ كَانَتْ تَرْغِيمًا
لِلشَّيْطَانِ» (۱)

ئانکو: (ئەگەر ئێک ژ ههوه ب گوومان کهفت دنقیژا
خو دا، قیجا نهزانیت چهند پرکاهت کرینه سی یان ژی
چار، بلا گومانی بهاقیژیت و بلا ل سهر باوهری -
یهقین- سی ئافاکهت -و ئەو ژی کیمرتینه-، و پاشی دی
چیته سوجدی دوو سوجدا بهری کو سلاقی قهدهت،
قیجا ئەگەر پینچ پرکاهت کربن دی نقیژا وی کهنه
جووت، بهلی ئەگەر نقیژ کریت تمامی بو چار
پرکاهتا دی بن توپه یی و زهلیلی بو شهیطانی)

(۱) [أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ فِي صَحِيحِهِ فِي كِتَابِ الْمَسَاجِدِ، بَابُ السَّهْوِ فِي الصَّلَاةِ وَالسُّجُودِ لَهُ

و ژ نمونین گومانی:

ئه گهر که سه ک هات و پیشنقیژ یی د رکوعی دا ئه و
 دی بیژیت (الله اَكْبَر) یا (تَكْبِيرَةُ الْاِحْرَامِ) و ئه و یی
 ژپیرقه راسته، پاشی دی چپته رکوعی

و ل وی ده می ب تنی سی کاودان یین ههین:
یا تیکئی: کو ل ده ف وی بیته باوه ری ئه و گه هشته
 پیشنقیژی د رکوعی دا به ری کو ژئی رابیت دی بیت
 گه هشتی یی رکاعه تی و دی خاندنا فاتحی ژ سه ر
 رابیت.

یا دووی: باوه ری بو چیبیت کو پیشنقیژ رابوو ژ
 رکوعی به ری کو بگه هپته تیدا قیجا دی رکاعه ت ژئی
 چیت.

یا سیی: ب گو مان بکه قیت ئه ری گه هشته
 پیشنقیژی د رکوعا وی دا قیجا دی بیته گه هشتی بو
 رکاعه تی، یان ژئی هندیکه پیشنقیژه رابوو ژ رکوعی

بہری کو بگہہیتیٰ قیجا رکاعت ژئی چوو، ئەگەر ئیک ژ ہہردوو تشتا ل دەف وی دروست بوو دی کار کہت ب یا دروست بووی قیجا دی نقیژا خو ل سہر وی تمام کہت و دی سلاقیٰ قہدەت، پاشی دی چیتہ سوجدی ژبەر شاشی یی و دی سلاقیٰ قہدەت ئیلا ئەگەر چ ژ نقیژی ژئی نہچوو ئەو ل وی دەمی سوجدہ ل سہر وی نینہ.

بہلی ئەگەر ل دەف وی ئیک ژ ہہردوو تشتا دروستر نہبیت دی کار کہت ب باوہری یی (و ئەو ژئی ئەوہ ہندیکہ رکاعتہ یا ژئی چووی) قیجا دی نقیژا خو ل سہر تمام کہت و دی چیتہ سوجدی ژبەر شاشی یی بہری کو سلاقیٰ قہدەت پاشی دی سلاقیٰ قہدەت.

□ مفایهك:

ئه‌گه‌ر ب گۆمان كه‌فت د نقيژا خو دا دئى كار كه‌ت
 ب باوه‌رى يى يان ژى ب وئى ئه‌وا ل ده‌ف وى
 دروستر بيت ل دويش دياركړنا به‌حس ژى هاتى كړن
 پاشى دئى بو وى ديار بيت كو ئه‌وا وى كرى پي‌كه‌فتى
 يه ل گه‌ل ژيوارى -واقعى- و چ زېده‌كړن و كي‌مكړن د
 نقيژا وى دا نينن.

دئى سوجدا شاشى يى ژ سهر پرابيت ل سهر يا
 به‌رنياس ژ مه‌زه‌بى ژبه‌ر نه‌مانا ئه‌گه‌رى سوجدئى ئه‌و
 ژى گۆمانه، و يا هاتيه‌ گوتن ژى نارابيت دا شه‌يطانى ب
 وئى توپه‌ بكه‌ت ژ به‌ر گوتنا پيغهمبه‌رى ﷺ : (به‌لى
 ئه‌گه‌ر نقيژ كربت تمامى بو چوار پركاعه‌تا دئى بن
 توپه‌ يى و زه‌ليلى بو شه‌يطانى)^(۱) و ژبه‌ر كو وى

پارچهك ژ نقيژا خو بجه ئينا ئهوا تيدا ب گومان ل
دهمى ب جه ئينانا وى، و ئهقهيه يا دروست.

نمونا قى چه ندى:

كسهك نقيژى دكهت قيجا ب گومان دكهت د
ركاعهتى دا ئهري ئهوا يا دووى يه يان يا سىي يه ؟ و ل
دهف وى ئيك ژ ههردوو تشتان دروستتر نهبو و وى
كره ههلبزارتنا دووى و نقيژا خو ل سهر تمام كر
پاشى د واقعى دا بوو وى ديار بو كو ئهوا يا دووى يه
قيجا سوجه ل سهر وى نينه ل سهر يا بهرنياس ژ
مهزهبي، و سوجه يا ل سهر ههوى بهرى سلاقى
قهدهت ل سهر گوتنا دووى ئهوا كو مه ب دروست
داناي.

سوجدا شاشی یی ل سهر نقیژ خوینی -مه‌ئومی-

ئه‌گەر پيشنقیژ سه‌هوا بوو فه‌ره ل سهر نقیژ خوینی
دویشچونا وی بکه‌ت د سوجدا شاشی یی دا، ژبه‌ر گوتنا
پيغهمبه‌ری ﷺ :

" **إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ، فَلَا تَخْتَلَفُوا عَلَيْهِ** "

ئانکو: (هندیکه پيشنقیژه یی هاتیه دانان دا چاڤ
لی بهیته کرن قیجا ب کیشه نه‌چن ل سهر وی) هه‌تا
کو گوتی: " **وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا**"^(۱) ئانکو: (و ئه‌گەر
چوو سوجدی قیجا هوین ژی هه‌رنه سوجدی)

[مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه]

(۱) [أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ فِي صَحِيحِهِ فِي كِتَابِ الْأَذَانِ، بَابُ إِقَامَةِ الصَّفِّ مِنْ تَمَامِ الصَّلَاةِ

(۷۲۲)، وَمُسْلِمٌ فِي كِتَابِ الصَّلَاةِ، بَابُ ائْتِمَامِ الْمَأْمُومِ بِالْإِمَامِ (۴۱۴).]

و وه کی ئیکه پیشنقیژ بهری سلاقئ بچته سوجدا شاشی یی یان پشتی وی پیدقی یه ل سهر نقیژ خوینی دویف چوونا وی بکهت ئیلا ئه گهر نه گه هشتی بیت ئانکو هندهك ژ نقیژی ژئی چووبیت، ئه و دویفچونا وی ناکهت د سوجدی دا پشتی سلاقئ ژ بهر عوزرا قئ چه ندی، چونکی ناچیبیت نه گه هشتی سلاقئ قه دهت ل گهل پیشنقیژی خو، و دی ل سهر قئ چه ندی تمام کهت ئه و ژئی چووی و دی سلاقئ قه دهت، پاشی دی چیته سوجدی ژ بهر شاشی یی و دی سلاقئ قه دهت.

نمونا قئ چه ندی: زه لامهك هاته دگهل پیشنقیژی درکاعه تا دوماهیکی دا، و سوجدا شاشی یی یا ل سهر پیشنقیژی هه ی پشتی سلاقئ، ئه گهر پیشنقیژی سلاق قه دا ئه قئ نه گه هشتی دی رابیت دا ئه و ژئی چووی تمام کهت و ناچیته سوجدی ل گهل پیشنقیژی ئه گهر

ئه‌وا ژۆ چووی تمام کر و سلاف فه‌دا دۆ چیته
سوجدۆ پشتی سلاقۆ.

و ئه‌گه‌ر نغیژخوین سه‌هوا بوو ل پشت پیشنقیژی و
چ ژ نغیژا پیشنقیژی ژۆ نه‌چوویه سوجه‌ل سه‌ر نغیژ
خوینی نینه، چونکه سوجه‌ل وی دۆ بیته ئه‌گه‌ر بو
کیشه چوونۆ ل سه‌ر پیشنقیژی و تیکدانا دویشچوونا
وی، و چونکی سه‌حابیا -خودۆ ژوان رازی بیت-
ته‌حیایا تیکۆ هیلان ده‌مۆ پیغه‌مبه‌ری ﷺ ژبیر کری ل
گه‌ل وی رابوون و نه‌روینشتن بو ته‌حیایۆ ل به‌ر
چاف وه‌رگرتنا دوویف چوونۆ و نه‌هیلانا جوداهیی ل
سه‌ر وی.

ئه‌گه‌ر تشته‌ک ژ نغیژی ژۆ چوو و سه‌هوا بوو دگه‌ل
پیشنقیژی یان ژۆ د وی دا یا تمام کری پشتی وی
سوجه‌ل ژ سه‌ر نا رابیت، فیجا ئه‌گه‌ر ئه‌وا ژۆ چووی

تمام کر دی چیتہ سوجدی بہری سلاقی یان پشتی
وی ل دویش دیار کرنا بوری.

نمونہ قی چہندی: نقیڑخوینہ کی ژبیر کر بیژیت (

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ) د رکوعی دا و دنقیڑی دا چ ژی
نہ چوویہ سوجدہ ل سہر وی نینہ،

بہلی ٹہ گہر رکاعہ تہک یان زیڈہ تر ژی چوو دی
تمام کہت پاشی دی چیتہ سوجدی ژبہر شاشی یی
بہری سلاقی.

نمونہ کا دی: نقیڑ خوینہک نقیڑا نیقرو دکہت ل

گہل پیشنقیڑی خو ل دەمی پیشنقیڑ رادبیت بو
رکاعہ تا چاری نقیڑخوین دروینیتہ خواری وی ہزر کر
کو ٹہ قہ رکاعہ تا دوماہیکئی یہ دەمی زانی کو پیشنقیڑ
یی ژپیرقہ رابوو ٹہ گہر چ تشت ژ نقیڑی ژی نہ چووبن
سوجدہ ل سہر وی نینہ بہلی ٹہ گہر رکاعہ تہک یان
زیڈہ تر ژی چووبیت دی تمام کہت و دی سلاقی

قهدهت پاشی دی چیته سوجدی ژبه ر شاشی یی و دی
سلاقی قهدهت. و ئەف سوجه ژ ئەگه ری روینشتنی
یه ئەوا زیده کری ل دەمی رابونا پینشنقیژی بو رکاعه تا
چارئی.

و ب کورتی: ژ یا بوری بومه دیار دبیت کو سوجدا
شاشی یی جاره کئی دی بهری سلاقی بیت، و جاره کئی
دی پشتی سلاقی بیت.

فئجا دی بهری سلاقی بیت د دوو جهان دا:

ئیک: ئەگه ژ کیمکرنی بیت، ژبه ر هه دیسا (عبد

الله ابن بئینه) - خودی ژئی رازی بیت - کو پیغه مبه ر صلوات الله
وعلیه

چوو سوجدی ژبه ر شاشی یی بهری سلاقی دەمی
ته حیياتا ئیکئی هیلای. و به حسئی هه دیسی ب په یقا
وی قه بوری.

دوو: ئەگەر ژ گومانی بیت و تیدا دروستتر نه بیت
 ئیک ژ ههردوو تشتان، ژبه‌ر هه‌دیسا (اَبی سَعید
 الحُدَری) -خودی ژئی رازی بیت- ده‌باره‌ی وی یی ب
 گومان کهفتی دنقیژا خو دا قیجا نه‌زانیت چه‌ند
 رکاعت کرینه ؟ سئ یان چار ؟
 ل ده‌می پیغهمبه‌ری صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فه‌رمان ل وی کری ئەو دوو
 سوچدا ببه‌ت به‌ری کو سلاقی فه‌ده‌ت. و ئەف
 هه‌دیسه مه بوراند ب په‌یقا وی فه.

و دئی پشتی سلاقی بیت د دو جهان دا:

ئیک: ئەگەر ژ زیده‌کرنی بیت ژبه‌ر هه‌دیسا)
 عَبْدالله بن مَسْعُودِ (ی -خودی ژئی رازی بیت- ده‌می
 پیغهمبه‌ری صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نقیژا نیفرو پینج رکاعت کرین قیجا

پشتی سلاقئ بیرا وی ئینان قیجا چوو سوجدئ دوو
 سوجده برن پاشی سلاق قه‌دا و دیار نه‌کر کو سوجدا
 وی پشتی سلاقئ بی ژبه‌ر کو وی نه‌زانی ب زیده‌کرنئ
 ئیلا پشتی سلاقئ. قیجا بو به‌لگه ل سهر گشتگیریا
 حوکمی و هندیکه سوجدا ژ زیده‌کرنئ یه دئ بیته
 پشتی سلاقئ قیجا وه‌کی ئیکه زانیبیت ب زیده‌کرنئ
 به‌ری سلاقئ یان پشتی وی.

و ژقئ چه‌ندی یه: ئەگەر ژبیر کر به‌ری تمام بونا
 نقیژا خو سلاق قه‌دا پاشی هاته بیرا وی قیجا تمام کر
 ئەوی سلاقه‌ک زیده‌کر د ده‌مئ نقیژا خو دا دئ چیته
 سوجدئ پشتی سلاقئ، ژبه‌ر چه‌دیسا (أبي هُرَيْرَةَ) ی -
 خودئ ژئ رازی بیت- ده‌مئ پیغهمبه‌ری ﷺ سلاق
 قه‌دای د نقیژا نیقرو یان یا ئیقاری دا ژدوو رکاعه‌تان
 بیرا وی ئینان نقیژا خو تمام کر و سلاق قه‌دا پاشی

چوو سوجدی ژبه‌ر شاشی یی و سلاق قه‌دا. و مه ئەف
 ه‌دیسە ب په‌یقا وی قه بوراند.

دوو: ئەگەر ژ گۆمانی بیت ل ده‌ف وی ئیک ژ
 ه‌ردوو تشتان دروستتر بیت ژبه‌ر ه‌دیسە (ابن

مَسْعُودِ) ی -خودی ژئی رازی بیت- کو پیغه‌مبه‌ری صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 فه‌رمان کر یی ب گۆمان بکه‌فیت دنقیژا خو دا ل یا
 دروست بگه‌ریت قیجا ل سه‌ر تمام بکه‌ت پاشی
 سلاق قه‌ده‌ت و بچیته سوجدی. و مه ئەف ه‌دیسە
 ب په‌یقا وی قه بوراند.

و ئەگەر دوو شاشی ل سه‌ر وی کوم بون جه‌ئ ئیک
 ژوان به‌ری سلاق بیت و جه‌ئ یا دووی پشتی سلاق
 بیت

زانایا یاگوتی: دی یا به‌ری سلاق ب سه‌ر ئیخیت
 قیجا دی به‌ری سلاق چیته سوجدی.

نمونا قی چه ندی: که سهک نقیژا نیقرو دکهت و رابوو بو پرکاههتا سیی قیجا نه روینشت بو ته حیياتا ئیکئی و د پرکاههتا سیی دا روینشت هزردهکته یا دووی یه پاشی هاته بیره وی ئه و یا سیی یه، ئه و دی رابیت ب کرنا پرکاههتهکی و دی چیه سوجدی ژبه ر شاشی یی پاشی دی سلاقی فه دهت.

قیجا قی که سی ته حیياتا ئیکئی هیلا و سوجدا وی بهری سلاقی یه، و روینشتنهک زیده کر د پرکاههتا سیی دا و سوجدا وی پشتی سلاقی یه. دی یا بهری سلاقی ب سه ر ئیخیت. و خودی چیر دزانیت.

و ئەز داخوازی ژ خودی دکەم کو مه راسته پری
 بکەت و براین مه یین موسلمان بو تیگه هشتنا پەرتوکا
 خو و سونەتا پیغەمبەری خو ﷺ ، و کارکرنی ب
 هەردوووان ئاشکەرا و فەشارتی د بیروباوەراندا و د
 پەرسننی دا و د سەرەدەری کرنی دا، و دوماهیکا مه
 هەمیا چاک بکەت هندیکه ئەوه زور یی مەرده.

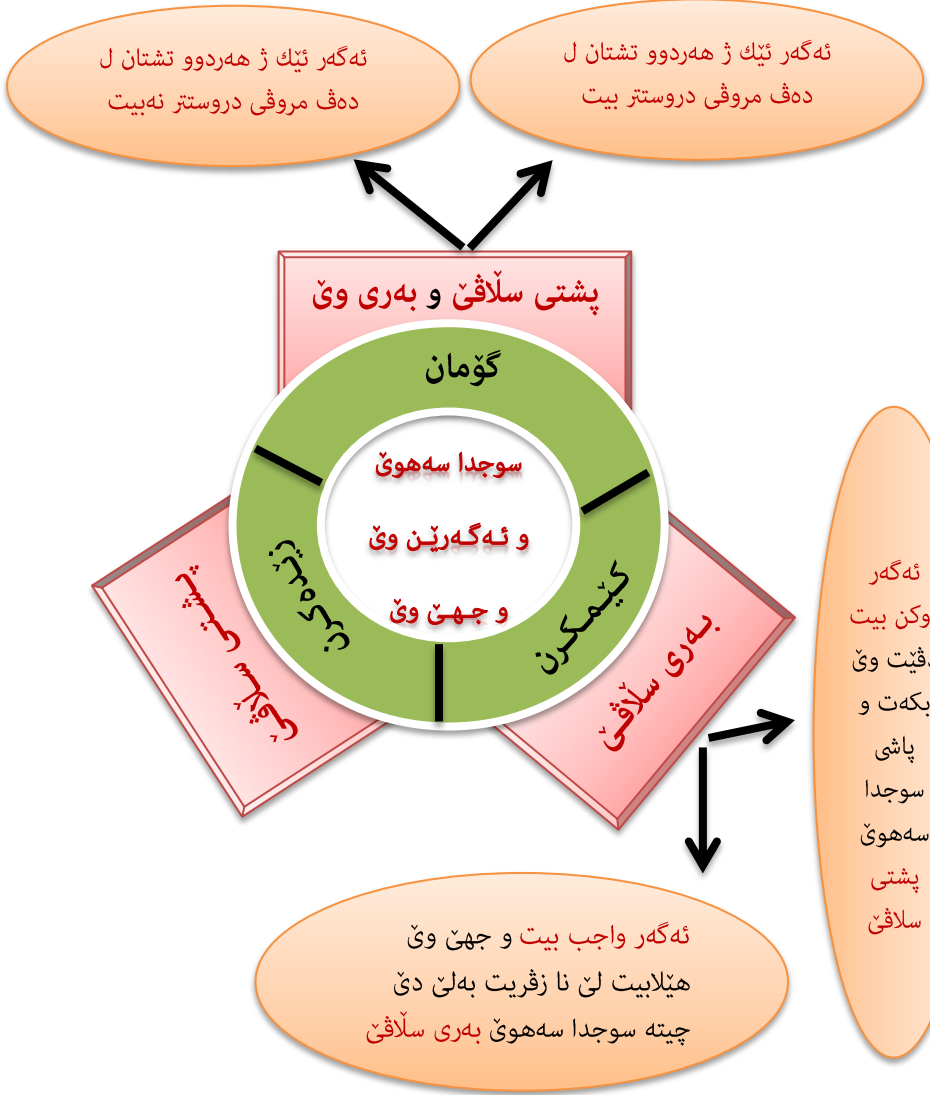
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى نَبِيِّنَا
 مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

نقیسینا وی تمام بوو

ب پینوسی یی هەژار بو خودایی بلند

مُحَمَّدُ بْنُ صَالِحِ الْعُثَيْمِيْنَ

د (4 / 3 / 1400) یی مشەختی دا.

هندهك مفایین گریډای ب س هوی قه

کومکرن به رهه قکرن

عبدالخالق به روار

حوکمِ سوجدا سہوئی

خودی دلو قانی بته بہت بزانه ہندیکہ سوجدا سہوئی یہ ٹہ گہر مروقی تشتہ کئی (رُکن) یان (واجب) ژ نقیڑی ب سہ ہوا بوون ہیلا.

(۱) (الشیخ ابن عثیمین) - رحمہ اللہ - دیڑتیت: واجبہ.

و (شیخ الإسلام ابن تیمیة) - رحمہ اللہ - پشتی ہندہ ک حہ دیسا د ئینیت دیڑتیت: دقئی چہندی دا دیار دبیت کو سوجدا سہوئی واجبہ بو ہر تشتہ کئی مروقی بیہلیت کو فہرمان پی ہاتبیتہ کرن، ٹہ گہر ب سہ ہوا بوون ہیلا...

و ہہر وہسا دیڑتیت: ٹہ فہ پینج حہ دیسین صہ حیحن د ہمی یاندا فہرمانی ل وی دکہن پی سہ ہوا بیت بجیتہ ہہردوو سوجدین سہوئی و دہمی پیغہ مہر سہ ہوا

بوی د ته حیياتا ئیکئی دا ژ بهری سلاقی ل بهراهیا موسلمانا
 ئەو ههردوو سوچده کرن، و دەمی دوو پرکاهت یان سی
 کرین و سلاف فه‌دای یا مای تمام کر و پشتی نقیژی ل
 بهراهیا موسلمانا ئەو ههردوو سوچده کرن، و دەمی ئیناینه
 بیرا وی کو وی پینج پرکاهت کرن پشتی سلاقی و ئاخفتنی
 ئەو ههردوو سوچده کرن.

و ئەفه هندی د خوازیت کو پیغهمبەر ﷺ ل سەر به‌رده‌وام
 بوو و دگرنگن، و دەمی پیغهمبەر ﷺ سه‌هوا ببا و خواستبا
 سوچدین سه‌هوی چ جارا نه‌دهیلان، و ئەفه به‌لگین دیار و
 ئاشکه‌رانه ل سەر واجب بوونا وان ههردوو سوچدان،
 و ئەفه گوتنا بارا پتر ژ زانایانه، و مه‌زه‌هبی (مالک)ی و
 (أحمد)ی و (أبي حنيفة)ی یه، و هه‌ر که‌سی نه‌ د‌گه‌ل واجب
 بوونا وی بیت چ به‌لگه‌کی وه‌سا نینه‌ نیزیکی قی بیت.^(١)

و ہر وہ سا تہ فہ بیروبوچونا (الشیخ عبدالعزیز ابن باز) ی یہ
 (۱) و (الشیخ مُحَمَّد سعید رسلان) (۲) ی و خودانی پھرتوکا (عون
 المعبود) (۳) و خودانی پھرتوکا (الموسوعة الفقهية الميسرة في فقه
 الكتاب والسنة المطهرة) (۴) .

تہ گہر مروقی تہو سوجده نہ کرن ؟

و یا دروست تہوہ کو دقتیٹ مروقی قان ہہردوو
 سوجدان بکھت، یان نقیڑی دووبارہ کھت. (۵)

(۱) الموقع الرسمي لِسَمَاحَةِ الإِمَامِ ابْنِ بَازٍ: حُكْمُ سُجُودِ السَّهْوِ ...

[<http://www.binbaz.org.sa/noor/6488>]

(۲) [في تَعْلِيْقِهِ عَلَيَّ (رِسَالَةٌ فِي سُجُودِ السَّهْوِ) لِلشَّيْخِ ابْنِ عَثِيمِينَ ص ۱۷]

(۳) [عون المعبود: ۲/۳]

(۴) [الموسوعة الفقهية الميسرة في فقه الكتاب والسنة المطهرة (۲ / ۱۹۱)]

(۵) [مجموعة الفتاوى: ۱۲ / ۲۲]

چونکی واجبہ پیغہمبہری ﷺ فہرمان یا پی کری دا نفیڑ
تمام بیت، نفیڑ ل سہر بہندہی نا پرابیت ٹیلا ب وی
نہ بیت. (۱)

جہی وی بہری سلاقی یہ یان پشتی سلاقی؟

❖ ٹہی موسلمان بزانه زانا یی ب خیلاف چوین کا جہی
سوجدا سہہوی بہری سلاقی یہ یان پشتی سلاقی، ہندہک
دیڑن ہمی جارا بہری سلاقی یہ -وہ کی مہزہب پیشہوا
شافعی خودی دلوقانی پی بہت- و ہندہک دیڑن ہمی
جارا پشتی سلاقی یہ -وہ کی مہزہب پیشہوا ٹہو
حنیفہی خودی دلوقانی پی بہت- و ہندہک زی
جوداہی یی دئیخنہ دناقہرا زیدہ کرن و کیمرنی دا، و
ہندہکا یا گوتی: ہندیکہ بنہمایہ تو بہری سلاقی بچیہ

سوجدا سه هوئی؛ به لئی پا ئه‌وا حه‌دیس پئی هاتی پشتی
سلاقی تودی پشتی سلاقی چیه سوجدی؛ ژ بهر ده‌قی؛ -و
ئه‌قه‌یه یا بهر نیاس ژ مه‌زه‌به‌ئی پیشه‌وا ئه‌حمه‌دی خودی
دلوقانیی پئی ببه‌ت-... (۱)

به‌لی پا یا دروست ئه‌وه کو ل وان جهین حه‌دیس پئی هاتین
به‌ری سلاقی به‌ری سلاقی بیت و ل وان جهین حه‌دیس پئی
هاتین پشتی سلاقی پشتی سلاقی بیت ل دویف وی خشتی
مه‌چیکری.

و ئه‌قه‌هه‌لبزارتنا (الشیخ محمد ابن عثمان) یه و (شیخ
الإسلام ابن تیمیة) یه، دلوقانیا خودی ل هه‌ردووان بیت.

و هه‌ر وه‌سا (شیخ الإسلام ابن تیمیة) دبیزیت: ئه‌ف گوتنا
مه‌ب سه‌ر ئیخستی ئه‌وه یا هه‌می حه‌دیس تیدا ده‌ینه
بکار ئینان، چ حه‌دیس ژئی ناهیلیت ل گه‌ل بکار ئینانا پیشانا

(۱) [مجموعه الفتاوی: ۱۲ / فصل محل سجود السهو]

دروست (القیاسُ الصَّحیح)، د وان تشتین دهق -نصّ- تیدا نه هاتی، و گه هاندنا تشتی نه ب به لگه ب وی تشتی وه کی یی به لگه. ^(۱)

یی ب گشتی بهری سلاقّی بچیته سوجدا سهوئی، یان ب گشتی پشتی سلاقّی ته ئویل ل دهق هه بیت، چ تشت ل سهر وی نینه خو ئه گهر پشتی هینگئی یا سوننهت بو وی دیار بیت ژی، دئی دهست ب کار کرنی کهت ب یا بو وی دیار بوی و نقیژ دووباره کرن ل سهر وی نینه.

[مجموعه الفتاوی: ۲۴/۱۲]

حیکمهت ژ فان جها چیه؟

پرسیار: بوچی سوجدا سهوئى ئه گهر ئه گهرئى وئى
زیده کرن بیت دئى پشتی سلاقئى بیت؟

به رسف: دا دوو زیده کرن د نقيژئى دا کوم نه بن،
و ئه و ژى ئه و زیده کرنا پهیدا بوى ب سههوئى، و سوجدا
سههوئى ژى.

 [(مذكرة فقه: ص ١٧٢)، (شرح صحيح البخاري: ٣٥٣/٤)،
(الشرح الممتع: ٣٤٢/٣)، (مجموعه الفتاوى: ١٧/١٢)]

پرسیار: بوچی سوجدا سههوئى ئه گهر ئه گهرئى وئى
کیمکرن بیت دئى بهرى سلاقئى بیت؟

به رسف: چونكى ئه گهر مروقى تشتهك ژ نقيژئى کیمکر،
ژ حیکمهت و شاره زایی یئى به مروقى کیماسی یا نقيژئى

چارہ سہر بکھت بہری مروف ژ نقیڑی دہرکہ قیت، و سوجدا سہہویّ یہ دیّ قیّ کیّ ماسی ییّ چارہ سہر کہت.

﴿مذکرۃ فقہ: ص ۱۷۲﴾، ﴿مجموعۃ الفتاوی: ۱۷/۱۲﴾

گۆمانیّ دوو کاودان بین ہین:

پرسیار: بوچی ئە گەر ل سہر یا دروستتر ہاتبیتہ ئافاکرن سوجدا سہہویّ پشتی سلاقیّ یہ.

و ئە گەر ل سہر یہ قینیّ ہاتبیتہ ئافاکرن - کو کیّ مترینہ - سوجدا سہہویّ بہری سلاقیّ یہ؟

بہرسف: ئە گەر مروف ب گۆمان کہفت،

۱- و ل دەف مروفی ئیک ژ ہەردوو تستان دروستتر

نہبوو دیّ ل سہر یہ قینیّ ئافاکت؛ ہندیکہ گۆمانہ

کاریگہری یا ل نقیڑا مروفی کری ب قیّ چہندیّ یا کیّ

بووی؛ قیجا ژ حکمہتیّ یہ بہیتہ چارہ سہر کرن بہری

مروف ژ نقیڑی دہرکہ قیت،

۲- بہلّی پا ئہ گہر مروقی زانی کیڑ ژوان دروستترہ، و کار ب یا دروستتر کر: زانا دیژن: ئہوا نہ دروستتر دی ہیئہ ہہ ژمارتن ہزرہ کا چ شینوار بو نہ ہہین، و د فی کاودانی دا نقیژ دی یا تمام بیت پیڈفی ناکت مروف بجیتہ سوجدا سہوئی بہری سلاقی، چونکی نقیژ یا تمامہ و پیڈفی ب چارہ سہر کرنی نینہ.

[[مذکرۃ فقہ: ص ۱۷۳]]

ئہ گہر ب گو مان کہفت و ل یا دروستتر گہریا ئہ فہ وی نقیژا خو تمام کر، و ہندیکہ ئہو ہہردوو سوجدہ نہ بو تورہ کرن و زہلیل کرنا شہیطانینہ دی پشتی سلاقی بن.

[[مجموعۃ الفتاوی: ۱۷/۱۲]]

بہری خو دانا قیبلّی

بہریٰ خو دانا قیلئی د سوجدا سہوئی دا واجبہ.

 [شرح صحیح البخاری: ۳۵۳/۴]، (مجموعۃ الفتاوی:

[۳۰/۱۲])

سہہوا بوون نہ گوننہہہ

ٹہ گہر مروقی د نقیڑئی دا سہہوا بوو گوننہہ ل سہر
 مروقی نینہ و خودئی ل مروقی ناگریت چونکی نہ ب مروقی
 یہ، پیغہمبہر ﷺ دبیڑیت: (خودئی گوننہہ یا ژ سہر
 ٹوممہتا من پراکری دەمئ خہلہت دبن یان ژبیر دکہن یان
 زوری ل وان دہیتہ کرن).

 [تیسیر العلام: ۱۷۴/۱]، (تنبیہ الأفہام: ۲۳۰/۱) والحديث

زواہ ابن ماجہ برقم (۲۰۴۳) وصححہ الألبانی أنظر حديث رقم:

[۱۸۳۶] في صحيح الجامع

حیکمت ژ سوجدا سه هوئی چیه؟

سوجدا سه هوئی یا هاتییه دانان پازی بون بو خودی، و توره بون بو شهیطانی، و دروست کرن بو کیماسی یی.

[تیسیر العلام: (۱۷۴/۱)]

دوو سه هوا بوون دئیك نقیژ دا

دی مروف جاره کئی ب تنی چیته دوو سوجدیّت سه هوئی خو نه گهر مروف د نقیژئی دا پتر ژ جاره کئی ژی سه هوا بوو چونکی پیغهمبهری ﷺ سلاف فه دا -کو زیده کرنه- و ژ نقیژئی کیم کر ژی و ل گهل قئی چه ندی ب تنی جاره کئی چو ههر دوو سوجدیّت سه هوئی.

[تیسیر العلام: (۱۷۷/۱)، (فتح الباری: ۶۴۹/۳-۶۶۵)،

(فتاوی اللجنة الدائمة: ۳۶/۳۲)، (صحیح مسلم بشرح النووي:

(٥٧/٣)، (الشرح الممتع: ٣/٣٩٨)، (توضیح الأحكام: ١/٥٠٨)، (سبل السلام: ١/٥٢٢-٥٣٢)، (عون المعبود: ٣/٢٤٦)، (الموسوعة الفقهية الكويتية (٢٤/ ٢٤٠) (فتاوى نور على الدرب لابن باز بعناية الشويعر (٩/ ٤٠٨)]

❁ د سوجدا سه هوئی دا بو ههر رابون و چه ماندنه کئی دی
مروفا بیژیت: (الله اکبر).

📖 [فتح ذي الجلال والإكرام: ٢/١٩٧)، (فتح الباري: ٣/٦٤٨)، (تسهيل الإمام: ٢/٣٠٩)، (صحيح مسلم بشرح النووي: ٣/٥٨-٦٤)، (مجموعة الفتاوى: ١٢/٢٩)، (توضیح الأحكام: ١/٥٠٧)، (سبل السلام: ١/٥١٨)، (الفقه الميسر: ص ٨٥)، (شرح صحيح البخاري: ٤/٣٥٢-٣٥١)، (تنبيه الأفهام: ١/٢٣٤)]

زکریٰ سوجدا سه هوئی

سوجدا سه هوئی ئه گهر پشتی سلاقی ژی بیت دی مروف بیژیت: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وه کی وی سوجدی ئه واد نقیژی دا و دی وان زکرا خونیت ئه وین ده رباره ی سوجدی دا هاتین. [فتح ذي الجلال والإكرام: ٢/٢٠٢]

هشیار به!

چ بنه ما بو قی گوئی نینه د سوجدا سه هوئی دا (سُبْحَانَ مَنْ كَتَبَ النَّسْيَانَ عَلَى الْإِنْسَانِ وَتَنَزَّهَ عَنِ النَّسْيَانِ).

[فتح ذي الجلال والإكرام: ٢/٢٠٢]

نقیژا خو ب سوجدین سه هوئی تمام که

 ئەگەر مروقی سلاڤ ڤه دا بهری کو نقیژا خو تمام کهت و ب ده مه کئی نیزیك هاته بیرئ یان ئیکی ئینا بیرئ پیدڤی یه ل سهر وی تمام کهت، و نابیژیت نقیژا ب دوماهیک هات و بچیت، بهلئ پا واجبه ئەو تمام کهت ئەگەر فهرز بیت، بهلئ ئەگەر سوننهت بیت ئەگەر تمام نه کهت دئ به تال بیت، بهلئ نه واجبه سوننهتئ تمام کهت.

 [(فتح ذي الجلال والإكرام: ۲/۲۰۳)]

هه ر ل وی جهی هه ره سوجدا سه هوئی

 ئەگەر مروقی سلاڤ ڤه دا و هاته بیرا مروقی یان ئیکی ئینا بیرا مروقی و ژ جهئ خو پابوو ئەو دئ زڤریته جهئ خو ڤه دئ ل جهئ خو تمام کهت؛ چونکی پیغهمبه ر ﷺ

زقړی و ل جهی خو تمام کر و ژبه ر کو دا نقیژ نه بیته
هندهك هندهك و پشك پشك قیجا هندهك ژ وی ل جهه کی
بیت و هندهکا دی ل جهه کی دی بیت.

[[فتح ذي الجلال والإكرام: ۲/۲۰۳]]

 بنچینه: هه ر سوجه کا هه بیت نه گهری وی ژ
زیده کرنی بیت جهی وی پشتی سلاقی یه.

[[فتح ذي الجلال والإكرام: ۲/۲۰۸]]، (شرح صحيح البخاري:

۴/۳۶۱)

ئەز سەهوا نەبومە وەکی ئیمامی بکەم؟

 ئەگەر پێشنقیژ سەهوا بوو -د نقیژا ب جهماعهت دا-
واجبه ل سەر نقیژ خوینی ئەو ژى بچیتە سوجدا سەهووی

خو ئه گهر ئه و ب خو سه هوا نه بیت ژى.

[[فتح ذي الجلال والإكرام: ٢/٢١٣]]

هه ر كهسئ تشتهك ژ نقيژئ كي مكربيت سلاڤ قه دا
 پاشى بو وى ديار بوو واجبه ل سهر وى ئه و تمام كهت،
 ئه گهر بيژيت: دئ نقيژئ ژ ده سپيكا وئ دووباره كهم دا ب
 تمامى بكه م. ئه م دئ بيژين: نه يا دروسته، به لئ يا يا فهر
 ئه وه تو تمام كهى؛ چونكى هيشتا تو يئ د نقيژئ دا.

[[شرح صحيح البخاري: ٤/٣٦١]]

سوجدا سه هوئ ل قان جها نينه

پرسيار: ئه رئ د نقيژا مري - جه نازهى - دا سوجدا

سه هوئ هه يه؟

به‌رسف: نه‌خیر؛ ئانکو ئه‌گهر ب گومان كهفت ئه‌رى
سى جارا گوت (الله اَكْبَر) يان چار جارا ئه‌م دى بيژين:
نه‌خیر؛ چونكى ئه‌ف نقيظه -صلاة الجنّاة- د بنيات دا ركوع
و سوجه تيدا نينن.

📖 [شرح صحيح البخاري: ٣٦٥/٤]، (الشرح الممتع: ٣٣٨/٣)

🌸 **پرسیار:** ئه‌گهر مروف د سوجدین سه‌هوى دا سه‌هوا
بوو ئه‌رى دى چيته سوجدا سه‌هوى؟

به‌رسف: نه‌خیر.

📖 [شرح صحيح البخاري: ٣٦٥/٤]، (الموسوعة الفقهية الميسرة في

فقه الكتاب والسنة المطهرة (٢ / ١٩٩))

🌸 سوجدا سه‌هوى دوو سوجه‌نه، ئه‌گهر سه‌هوا بوو
سوجه‌ك ب تنى بر چ تشت ل سه‌ر وى نينه به‌لى ئه‌گهر ژ
قه‌ستى وه‌كر نقيژا وى به‌تاله. 📖 [فتح الباري: ٦٤٨/٣]

سوجدا سه هوئی د هه می تشتان دا یا هه ی ژبلی **نقیژا**
 مری، و سوجدا خاندنا قورئانی، و سوجدا شوکری، و سوجدا
 سه هوئی.

(ئانکو: ئە گەر مروف دقان دا خه له ت ژى بیت سوجدا
 سه هوئی نینه). [الروض المربع: ص ٨٥]

نه رابه ئە گەر بجیه سوجدا سه هوئی

دی مروف چیه ههردوو سوجدین سه هوئی هیشتا
 مروف یی پروینشتی، نه یا دروسته مروف رابیت ده می بقیت
 بجیه وان سوجدا. چونکی پیغه مبهری فه رمان ب وان
 ههردوو سوجدان کر بهری کو رابیت.

 [توضیح الأحكام: ٥١٥/١]، (مجموعه الفتاوى: ٨/١٢)

بهری نقيژ خلاص بيت ئاخفت

❁ ته‌گهر مروقی هزر کریت نقيژ يا خلاص بووی و
ئاخفت نقيژا مروقی به‌تال ناييت.

❁ [توضیح الأحكام: ٥١٥/١]، (صحيح مسلم بشرح النووي:

٦٤/٣)، (عون المعبود: ٢٤٤/٣-٢٥٣)

پيشنقيژي خو ئاگه‌هدار بکه‌ن ژ خه‌له‌تی يی

❁ پيدقيه ل سهر نقيژ خوينا ته‌و د نقيژا ب جماعت دا
پيشنقيژي هشار بکه‌ن ته‌گهر سه‌هوا بوو.

❁ [توضیح الأحكام: ٥١٥/١]، (تسهيل الإمام: ٣١٧/٢)،

(صحيح مسلم بشرح النووي: ٦٠/٣)، (الروض المرعب: ص ٨٦) (الملخص

الفقهی: ص ٧٣)، (الشرح الممتع: ٣٤٩/٣)

نقیژ زیده‌گر و نه‌زانی

یّ زیده‌هی یّ بیخهته نقیژ یّ ب سه‌هوا بوون ڤه و نه‌هیته بیرا وی ئیلا پشتی خلاس دبیت ژ زیده‌هی یّ نقیژا وی یا دروسته، ئه‌گه‌ر هیشتا ئه‌و د زیده‌هی یّ دا بیت و هاته بیرا وی فه‌ره ل سه‌ر وی بزڤریت،

بو نموونه ئه‌گه‌ر زانی ئه‌و یّ د رکاعه‌تا پینجی دا فه‌ره ل سه‌ر وی ئه‌و بزڤریت و پوینیه خوار و بچیه سوجدا سه‌هو یّ و به‌رده‌وام نه‌بیت و ئه‌و بزانیته ئه‌و زیده‌یه، ئه‌گه‌ر به‌رده‌وام بوو د زیده‌هی یّ دا و ئه‌و بزانیته زیده‌یه و بزانیته به‌رده‌وام بوون نه‌دروسته بو وی دی نقیژا وی به‌تال بیت. [تسهیل الإمام: ۲/۳۱۹]

پیشنقیژی یی د زیده کرنی دا چ بکه‌ین؟

❖ نه‌گه‌ر پیشنهادی پرکاهه‌ته‌ک زیده‌کر و تیدا به‌رده‌وام بوو و نه‌زقریت بو گوتنا نقیژ خوینا ده‌می دیبژنی (سُبْحَانَ اللَّهِ) - چونکی نه‌و ل ده‌ف خو یی دروسته‌.

ل وی ده‌می خیلاف یا د ناقبه‌را زانایا دا هه‌ی و یا هه‌لبژارتی نه‌وه‌ کو نقیژ خوین دویف چونا وی نه‌که‌ن، و یی ل دویف بچیت و بزانیته‌فه‌ زیده‌یه‌ دی نقیژا وی به‌تال بیت، چونکی نه‌فه‌ وی ژ قه‌ستی تشته‌ک ل نقیژنی زیده‌کر، والله‌ اعلم.

به‌لی پایی ل دویف بچیت و یی نه‌زان بیت ب حوکمی وی یی شهرعی نقیژا وی یا دروسته، و هه‌روه‌سا نقیژا پیشنهادی ژی دی یا دروست بیت؛ چونکی نه‌و ل ده‌ف خو یی دروسته و نه‌ ژ قه‌ستی وه‌گریه‌.

﴿عون المعبود: ۲۵۴/۳﴾، (فتاوی اللجنة الدائمة: ۳۱/۳۲-
 ۳۴-۴۷)، (فتاوی اللجنة الدائمة: ۴۳۵/۳۱)، (مجموعة الفتاوى:
 ۳۳/۱۲)، (الروض المربع: ص ۸۶)، (تسهيل الإمام: ۳۱۷/۲)، (الشرح
 الممتع: ۳/۳۴۹)

❁ و دبیت هندهك داخازكه ریڼ زانینئ وهسا هزربكه ن د
 قئ مه سئه لی دا كو حوكمئ وئ وهكى حوكمئ وى یه یئ
 ته حیياتا ئىكى نه خوینیت و رابیت، قئجا هزر بكه ت كو
 ئه گهر رابوو بو یا زیده و چوو د ناف خاندنئ دا زقرین ل
 سهر وى حه رامه و ئه فه ب تنئ هزركرنه كا بئ بنه مایه و یا
 خه له ته، به رده وام بوون د زیده كرنئ دا چ جارا چینابیت،
 ههر گاقه كا هاته بیرا وى فه ره كو بزقریت دا قئ زیده كرنئ
 نه هیلیت، چونكى ئه گهر به رده وام بوو د زیده كرنئ دا و
 زانین پئ هه بیت ئه فه تشتهك ژ قه ستی ل نفیژئ زیده كر، و
 ئه فه نه یا دروسته، و نفیژ پئ به تال دبیت.

[(الشرح الممتع: ٣/٣٤٢)، (فتاوی اللجنة الدائمة: ٣٢/٣١)]

تشتهك زيده كر به لئ نه زاني

هندهك زاناي يا به حس كرى: كو ههر كه سئ ب
نه زانين تشتهكى زيده كهت سوجدا سهوئ يا بو وى ههئ.

(ئانكو: يئ ژ قه سئ وه بكهت نقيژا وى به تاله و سوجدا
سهوئ خهله تي يا وى چاره سهر ناكهت).

[(الشرح الممتع: ٣/٣٣٨)]

ئه گهر زيده هئ زاني و روينشته خوار دئ ته حياتئ
خوينيت، ئيلا ئه گهر ژ بهرى راييت خاندبيت.

[(الشرح الممتع: ٣/٣٤٢)، (الملخص الفقهي ص ٧٣)]

✿ و ئه گهر ته حیات خاندیت، و صلهوات نه دابنه سهر
 پیغمهبری ﷺ، دئی صلهواتا ژی ده ته سهر.
 [(الروض المربع: ص ۸۶)]

سوجدا سه هوئی بو موسافری

✿ ئیکئی موسافر رابوو بو پرکاهتا سیئی و پرکاهتا سیئی د
 دهره قئی موسافری دا زیده هی یه، ئهری د فی کاودانی دا
 زقرین ل سهر وی پیدقیه یان بو وی ههیه ئه و تمام
 بکهت؟... **و یا دروست:** ئه و دئی زقریت؛ چونکی ئه ف زه لامه
 ل سهر هندی هاتبوو د نقیژی دا کو وی دقیت دوو پرکاهتا
 بکهت قیجا دئی دوو پرکاهتا کهت و نه زیده تر، و د فی
 کاودانی دا دئی پشتی سلاقی چیه سوجدی ژبه ر سه هوئی.

[(الشرح الممتع: ۳/۳۴۴)]

ہیلانا تشتی روکن

❁ **ئہ گہر مروقی ستوینہك ہیلانا:** و پشتی سلاقی ہاتہ بیرا مروقی ئہ گہر ژ رکاعہ تہ کا بہری یا دوماہیکئی بیت دیی رکاعہ تہ کا دی یا تمام کہت، و ئہ گہر ژ رکاعہ تا دوماہیکئی بیت دیی وی ستوینی و یا پشتی وی ب تنی کہت و دیی تہ حیاتی ژی خوینیت، و پیدقی نینہ ل سہر وی ئہو رکاعہ تہ کا تمام بکہت، بہلی ئہ گہر دہم دریژ بو و ژنوی ہاتہ بیرا وی فہرہ نقیژی دووبارہ کہت.

📖 [الشرح الممتع: ۳/۳۷۵-۳۷۶]، (فتاوی اللجنة الدائمة:

۳۲/۲۹-۳۸)، (وهذا رأي الشيخ محمد بن سعيد رسلان في تعليقه على

[رسالة في سُجُودِ السَّهْوِ) للشيخ ابن عثيمين ص ۲۶])

ہیلانا ہہمی تشتین واجب وہ کی ئیکہ

✿ و فہرہ بھیتہ زانین کو ٹہوا مہ بہ حس ژئی کری د
تہ حیياتا ئیکئی دا ل سہر ہہر ئیکئی واجبہ کی بھیلیت دھیتہ
ب جہ۔ ئینان،

وہ کی: زکریٰ د رکوعی دا، ٹہ گہر ژبیر کر بیژیت: ((سُبْحَانَ رَبِّيَ
الْعَظِيمِ)) و ژ رکوعی پابوو بہری ژپیرقہ تمام راست بیت
ہاتہ بیرا وی، زقرین ل سہر وی پیدقیہ، و ٹہ گہر تمام
راست بوو زقرین ل سہر وی حہ پامہ، و پیدقیہ ل سہر وی
ٹہو بچیتہ سوجدا سہوئی، چونکی وی واجبہ ک ہیلا، و دی
سوجدا سہوئی بیتہ بہری سلاقی، چونکی ژ ٹہ گہری
کیمکرنی یہ.

[(الشرح الممتع: ۳/۳۷۸)]

سوجدا سہوئی بو تشتی سونہت

✿ ئەگەر مروقی ب سەهوا بوون قە تشتەکی سوننەت
 هێلا و مروقی بەردەوام ئەو سوننەتە دکر، سوجدا سەهوئی
 بو هێلانا وی سوننەتی سوننەتە.

📖 [(الشرح الممتع: ۳/۳۹۲)، (مذکرە فقہ: ص ۱۷۰)]

سلاقی بو سوجدا سەهوئی

✿ **پرسیار:** ئەگەر سوجدا سەهوئی پشتی سلاقی ژێ بیت
 ئەری پیدقیه ل سەر وی جارە کادی سلاقی قەدەت؟

بەرسف: ئەگەر سوجدە پشتی سلاقی ژێ بیت، فەرە
 سلاقی بو قەدەت، دی چیتە هەردوو سوجدا پاشی دی
 سلاقی قەدەت.

📖 [(فقہ العبادات: ص ۱۳۸)، (مجموعۃ الفتاوی: ۲۹/۱۲)]

سوجدا سہوئی ژبیر کر

❁ ئە گەر ژبیر بکەت بجیتە سوجدا سەھوئی ھەتا کارەك
 نەگونجای بو نقیژی کر ژ ئاخفتنی و ژ بلی ئاخفتنی، یا
 جیگیر بوی د صەحیحا (بخاری) و (مسلم) ی دا ژ (ابن
 مسعود) ی ژ پیغەمبەری ﷺ کو ئەو چوو سوجدا سەھوئی
 پشتی سلاقی و ئاخفتنی، ئەقی چەندی یا دیار کری د
 ھەردوو صەحیحا دا کو پیغەمبەری ﷺ نقیژا نیقرو ل
 بەراھییا وان پینج رکاعەت کرن دەمّ خلاس بووی خەلکی د
 ناقبەرا خودا پست پست کرن، پیغەمبەری ﷺ گوت: **هه وه**
خیره؟، وان گوت: ئەی پیغەمبەری خودی زی دە کرن کەفتیە
 ناف نقیژی؟ پیغەمبەری ﷺ گوت: **نه خیر**.
 وان گوت: تە پینج رکاعەت کرن،

پیغہمبہر ﷺ زقری پاشی چوو دوو سوجدین سہہوی، پاشی سلاف قہدا، .

و ئہ قہ گوتنا بارا پتر ژ زانایانہ و مہزہبئی (إمام مالک) ی،
یہ، و (إمام شافعی)، و (إمام أحمد) ی و ژ بلی وان ژی.

(جہی بیتہ بہ لگہ: ئہ وہ کو پیغہمبہری ﷺ ل گہل خہلکی
ئاخت و دانوستاندن ل گہل وان کر و ل گہل ہندی ژی
نقیژ تمام کر). [مجموعۃ الفتاوی: ۲۶/۱۲]

 و ریوایہ تہ کا دی یا ژ (إمام أحمد) ی ہاتی: ئہ و دی چیتہ
سوجدا سہہوی خو ئہ گہر ژ مزگہفتی ژی دہرکہ فتبیت، و
دویر کہ فتبیت.

و ئہ و گوتنہ کا (إمام شافعی) یہ ژی، و ئہ قہیہ ئہ وا دیار،
ہندیکہ دہستنی شان کرنا قی چہندی یہ ب جہی یان دہمی،

چ بنه ما بو نینن د شه‌ریعه‌تی دا... قیجا هوسا دی چیته
 هه‌ردوو سوجدین سه‌هوئی هه‌ر گاقه‌کا هاته‌ بیره‌ وی.

[مجموعه الفتاوی: ۲۸/۱۲]

گیرووکرنا سوجدا سه‌هوئی

 و نه‌گه‌ر قان هه‌ردوو سوجدان ژ قه‌ستی گیروو
 بکه‌ت... ، هه‌ر گاقه‌کا بی‌ عوزر گیروو بکه‌ت دی نقیژا وی
 به‌تال بیت، -چونکی- نه‌گه‌ر دروست نه‌بیت مروف وان ژ
 نقیژئی قه‌که‌ت ئیلا ب سلاقئ ب تنئ نه‌بیت، و فه‌رمان ب
 وان هاتییه‌ کرن پشتی سلاقئ -ئیکسه‌ر-، قیجا هه‌ر گاقه‌کا
 مروقی ژ قه‌ستا ئاخفت -نه‌ بو به‌رژه‌وه‌ندی یا نقیژئی-، یان
 رابوو، یان ژ غه‌یری قئ چهندی ژ وان تشتین ل دویش ئیکی
 یئ دبرن زانین پئ هه‌بیت ژ قه‌ستا بیت بی‌ عوزر، دی نقیژا

وی به تال بیت، کچاوا نقیژ به تال دبیت ئە گەر ئەو ههردوو
سوجه بهری سلاقی هیلان.

[[مجموعه الفتاوی: ۲۸/۱۲-۲۹]]

سوجدا سههوی دنقیژا سوننهت دا

حوکمی سوجدا سههوی دنقیژا سوننهت دا؟

به‌رسف: بارا پتر ژ زانایا دبیزن: هندیکه سههوه د
سوننهتی دا وهکی سههوی یه د فه‌رزی دا... (ابنُ ابي شيبه)
فه‌دگوهیژیت ژ (أبي عقيل) ی گوهل (سعيد بن المسيب) ی

بی دگوت: ههردوو سوجدین سههوی د سونهتت دا وهکی
ههردوو سوجدین سههوی نه د فه‌رزی دا. (١)

و پیشه‌وایین هه‌ر چوار مه‌زه‌با ژی بو قی بوچوونتی یین
چووین (٢) (٣) (ئانکو: ئه‌حکامین سوجدین سههوی د
نقیژین فه‌رز و سونهت دا وهکی ئیکن ده‌رباره‌ی سه‌هوا
بوونتی و هیلانا تشتاندا).

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى
آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

(١) [مصنف ابن أبي شيبة ٢ / ٩٢، المدونة ١ / ١٣٧]

(٢) [الزرقاني ١ / ١٠٥، المجموع ٤ / ١٦١، والمغني ١ / ٦٩٨، الهداية ١ / ٥٢].

(٣) [الموسوعة الفقهية الكويتية: (٢٧ / ١٦٣)، (فتاوى نور على الدرب لابن باز

بعناية الشويعر (٩ / ٤١٢)، (فتاوى نور على الدرب للعثيمين (٨ / ٢، بترقيم

[الشاملة آليا])

نقیسینا وی تمام بوو
ب پیئوسئ یئ هه ژار بو خودایئ بلند

عبدالخالق عبدالرحمن بهرواری

(۱۲ / ۱۰ / ۱۴۳۸) مشهختی.

(۶ / ۷ / ۲۰۱۷) زاینی.

دوماهیك

خاندۀ فانی هیژا خودی زانینی ب رزقی ته بکته بزانه
 ئەف چۀندا ته خاندی ئەو بوو ئەوا ل دویف به لگین
 دروست بوته هاتییه پونکرن قیجا ب دروستی کاری پی بکه
 و هەر سوجده کی ل جهی وی ب دانه و نه بیژه ملله تی من
 چاوا دچن سوجدین سه هوی ئەز ژی دی وه کی وان بم
 چونکی دبیت ئەو چۀندا ته خاندی و زانی وان نه خاندیت
 و نه زانی بیت.

و ئەگەر تو پیشنیقیژ ژی بی بلا ل دهف ته رازی بوونا
 خودی گرنگتربیت ژ رازی بوونا خه لکی.

چونکی خودی ژ هه ژی تره مروف رازی بکته.

ژیدہر

- ١- فتح الباری بشرح صحیح البخاری -للمحافظ ابن حجر العسقلانی-
دار طیبیة- الطبعة الرابعة- ١٤٣٢ هـ- ٢٠١١ م.
- ٢- شرح صحیح البخاری -لفضیلة الشیخ العلامة محمد بن صالح العثیمین- المكتبة الإسلامية - الطبعة الأولى- ١٤٢٨ هـ- ٢٠٠٨ م.
- ٣- صحیح مسلم بشرح النووي -للإمام النووي- دار ابن الجوزی-
الطبعة الأولى- ١٤٣٢ هـ - ٢٠١١ م .
- ٤- فتح ذی الجلال والإکرام بشرح بلوغ المرام - لفضیلة الشیخ العلامة محمد بن صالح العثیمین- المكتبة الإسلامية - الطبعة الأولى- ١٤٢٧ هـ-
٢٠٠٦ م.
- ٥- توضیح الأحکام من بلوغ المرام -لفضیلة الشیخ العلامة عبد الله البسام- دار ابن الجوزی- الطبعة الأولى- ١٤٣٢ هـ- ٢٠١٠ م.
- ٦- سبل السلام الموصلة إلى بلوغ المرام -محمد بن إسماعیل الأمير الصنعانی- دار البصیرة الإسکندریة-

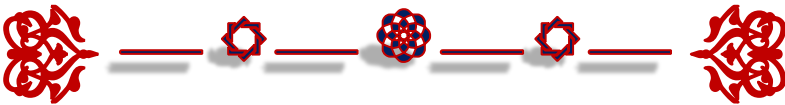
- ٧- تسهيل الإمام بفقہ الأحاديث من بلوغ المرام - لفضيلة الشيخ الدكتور صالح بن فوزان الفوزان -
- ٨- تنبيه الأفهام شرح عمدة الأحكام - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين - دار الغد الجديد - الطبعة لأولى - ١٤٢٩ هـ - ٢٠٠٨ م .
- ٩- تيسير العلام شرح عمدة الأحكام - لفضيلة الشيخ العلامة عبدالله آل بسام - مكتبة الإمام الوادعي - الطبعة الأولى - ١٤٣٠ هـ - ٢٠٠٩ م .
- ١٠- الفقه الميسر في ضوء الكتاب والسنة - لنبذة من العلماء - دار روائع - الطبعة الأولى - ١٤٣٣ هـ .
- ١١- مذكرة فقه - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين - دار الغد الجديد - الطبعة لأولى - ١٤٢٨ هـ - ٢٠٠٧ م .
- ١٢- فقه العبادات - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين - دار الضياء - الطبعة الثانية - ١٤٢٨ هـ - ٢٠٠٤ م .
- ١٣- الشرح الممتع على زاد المستقنع - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح العثيمين - دار ابن الجوزي - الطبعة الأولى - ١٤٢٣ هـ .
- ١٤- الروض المربع شرح زاد المستقنع - تأليف منصور بن يونس البهوتي - دار ابن الجوزي - الطبعة الأولى - ١٤٣١ هـ - ٢٠١٠ م .

- ١٥- الملخص الفقهي - لفضيلة الشيخ الدكتور صالح بن فوزان الفوزان -
دار ابن الهيثم - الطبعة الأولى - ١٤٣١ هـ - ٢٠١٠ م .
- ١٦- مجموعة الفتاوى - لشيخ الإسلام ابن تيمية - دار الوفاء - دار ابن
حزم - الطبعة الرابعة - ١٤٣٢ هـ - ٢٠١١ م .
- ١٧- زاد المعاد في هدي خير العباد - للإمام ابن القيم - دار ابن الجوزي -
الطبعة الثانية - ١٤٣٣ هـ - ٢٠١٢ م .
- ١٨- فتاوى اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء - جمع وترتيب الشيخ
أحمد بن عبدالرزاق الدويش - أولى النُهي للإنتاج الإعلامي - الطبعة الأولى -
- ١٩- الدروس المهمة لعامة الأمة - للإمام عبدالعزيز بن عبدالله بن باز - طبع
ونشر وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد المملكة العربية
السعودية - ١٤١٩ هـ .
- ٢٠- الموسوعة الفقهية الكويتية - وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية -
الكويت .
- ٢١- الموسوعة الفقهية الميسرة في فقه الكتاب والسنة المطهرة - لحسين بن
عودة العوايشة - المكتبة الإسلامية (عمان - الأردن)، دار ابن حزم (بيروت -
لبنان) - الطبعة الأولى، من ١٤٢٣ - ١٤٢٩ هـ .

٢٢- فتاوى نور على الدرب - للإمام عبد العزيز بن عبد الله بن باز-
جمعها الدكتور محمد بن سعد الشويعر.

٢٣- فتاوى نور على الدرب - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح
العثيمين-.

٢٤- رسالة في سجود السهو - لفضيلة الشيخ العلامة محمد بن صالح
العثيمين- علق عليها وضبطها وخرج احاديثها فضيلة الشيخ الدكتور أبي
عبدالله محمد بن سعيد رسلان - دار الفرقان المصرية ودار أضواء السلف
المصرية- الطبعة الأولى- ١٤٢٩ هـ - ٢٠٠٨ م .

ناقه پروك

- پیشگوئتا وه رگپری (4)
- سوجدا سه هوئی و ئه گهرین وی (۱۱)
- یا ئیکئی: زیده کرن (۱۲)
- سلاقی فه دان بهری تمام بونا نقیژی ژ زیده کرنی (۱۴)
- یا دووی: کیم کرن (۱۸)
- أ- کیم کرنا ستوینا - پروکنا (۱۸)
- ب- کیم کرنا واجیباتا (۲۰)
- یا سیی: گوومان (۲۴)
- گوومانی دنقیژی دا ب تنی دوو کاودان یین ههین (۲۶)
- ژ نمونین گوومانی (۳۰)
- مفایهك (۳۲)
- سوجدا سه هوئی ل سهر نقیژ خوینی - مه ئومی (۳۴)
- سوجدا سه هوئی دی بته بهری سلاقی د دوو جهان دا (۳۸)
- سوجدا شاشی یی دی بته پشتی سلاقی د دوو جهان دا (۳۹)
- خشته یهك بو پتر پرون کرنی (۴۴)

هندهك مفایین گریډای ب سه هوئی فه

حوکمی سوجدا سه هوئی (۴۶)

- (۴۸) ئه گهر مروقی ئه و سوجده نه کرن ؟
- (۴۹) جهی وی بهری سلاقی یه یان پشتی سلاقی ؟
- (۵۱) حیکمهت ژ فان جهان چییه ؟
- (۵۴) بهری خو دانا قیللی.....
- (۵۵) سه هوا بوون نه گوننه هه.....
- (۵۵) حیکمهت ژ سوجدا سه هوئی چییه ؟
- (۵۶) دوو سه هوا بوون د ئیک نقیژ دا.....
- (۵۷) زکری سوجدا سه هوئی.....
- (۵۸) هشیار کر نه ک!.....
- (۵۸) نقیژا خو ب سوجدین سه هوئی تمام که.....
- (۵۹) ههر ل وی جهی ههره سوجدا سه هوئی.....
- (۶۰) سوجدا سه هوئی بو تشتی د نقیژی دا سوننهت.....
- (۶۰) ئه ز سه هوا نه بومه وه کی ئیمامی بکه م؟.....
- (۶۱) سوجدا سه هوئی ل فان جها نینه.....
- (۶۳) نه رابه ئه گهر بجیه سوجدا سه هوئی.....
- (۶۴) بهری نقیژ خلاس بیت ئاخفت.....
- (۶۴) پیشنقیژی خو ئاگه هدار بکه ن ژ خه له تی یی.....
- (۶۵) نقیژ زیده کر و نه زانی

- (٦٦) پيشنقيژ يى د زيده كرنى دا چ بكهين؟
- (٦٨) تشتهك زيده كر بهلى نه زانى.....
- (٦٩) سوجدا سه هوئى بو موسافرى.....
- (٧٠) هيلا نا تشتى ستوين.....
- (٧١) هيلا نا هه مى تشتين واجب وه كى ئيكه.....
- (٧٥) سوجدا سه هوئى بو تشتى سوننهت.....
- (٧٦) سلاق بو سوجدا سه هوئى.....
- (٧٧) سوجدا سه هوئى ژبير كر.....
- (٨٠) گيروو كرنا سوجدا سه هوئى.....
- (٨١) سوجدا سه هوئى د نقيژا سوننهت دا.....
- (٨٣) دوماهيك.....
- (٨٤) ژيده رين بابتهتى.....
- (٨٧) ناقه پروك.....

